

УДК 330.341.1:339.9

**ГЕОЕКОНОМІЧНА ФРАГМЕНТАЦІЯ ТА ЗМІНА ПАРАДИГМИ
ІНДУСТРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ
ДИСКУРС**

**GEO-ECONOMIC FRAGMENTATION AND THE INDUSTRIAL
DEVELOPMENT PARADIGM CHANGE: AN INTERDISCIPLINARY
DISCUSSION**

докт. екон. наук Н. В. Савчук

*Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана (м. Київ)*

N. V. Savchuk, D.Sc. (Econ.)

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman (Kyiv)

У світовій економіці відбувається структурна трансформація, що супроводжується зміною парадигми просторової організації промислового виробництва. Процеси глобалізації сприяли масштабуванню мінімізації трансакційних витрат та оптимізації ланцюгів постачання за географічним принципом найменшої вартості факторів виробництва. Проте загострення військово-політичних конфліктів і логістичні колапси вплинули на процеси світової економічної інтеграції у контексті національної безпеки, автономії та технологічного суверенітету. Індустріальні центри змушені адаптувати свої фінансові стратегії до нових реалій, оскільки ринки капіталів надають перевагу проєктам, які комунікують економічну ефективність із вимогами стійкості, енергетичної безпеки та локалізації критичних ланцюгів створення вартості за принципом «Local-for-Local» [1]. Вважаємо, що це вимагає відходу від уніфікованих фінансових інструментів підтримки промисловості на користь багаторівневих стратегій, що інтегрують державне стимулювання, приватні інвестиції, змішане фінансування та інструменти зеленого капіталу.

Взаємозв'язок між розвитком міжнародних фінансів та процесами індустріальної модернізації є об'єктом дискусії в економічній науці. Базисом є функціональна теорія фінансів, яка визнає, що фінанси забезпечують економічний розвиток через п'ять базових каналів: мобілізацію заощаджень, диверсифікацію та управління ризиками, моніторинг корпоративного сектору, оптимізацію обміну товарами (послугами), а також спрямування дефіцитних ресурсів у прибутковій секторі економіки [2]. Зауважимо, що створює необхідні передумови для нагромадження капіталу та стимулює підприємства здійснювати довгострокові інвестиції у цифрові інновації.

Сучасні фінансові стратегії індустріального розвитку тісно пов'язані з кліматичними змінами та пов'язаними перехідними ризиками [3]. Згідно з аналітичними звітами Мережі центральних банків та органів нагляду за екологізацією фінансової системи (*Network for Greening the Financial System, NGFS*), впровадження інструментів декарбонізації (пряме вуглецеве регулювання, податки на викиди, зелені субсидії) змінює умови функціонування промислового сектору. Вплив вуглецевого ціноутворення на промисловість залежить від реінвестування фінансових надходжень в економіку, зокрема через цільові фонди технологічної підтримки або зниження податків. У міждисциплінарному контексті масштабне залучення зелених інвестицій у промислові зони супроводжується невизначеністю та ризиками знецінення традиційних промислових активів [1]. Проте в умовах зеленої економіки саме «*inaction*» (бездіяльність) або затримка у реалізації кліматичної політики загрожує довгостроковими втратами внаслідок так званих «фізичних кліматичних збитків» [3]. Тому індустріальні центри є як найбільшими виробниками парникових газів і споживачами енергії, так і мають фінансовий потенціал для технологічних інновацій.

Важливим інструментом узгодження індустріальної політики з макроекономічною стабільністю є поєднання регуляторних реформ та стимулюючих фінансових механізмів. За даними Міжнародного валютного фонду, комплексні інституційні та структурні покращення бізнес-середовища здатні модернізувати неефективні галузі промисловості у середньостроковій перспективі [4]. Тому раціональна фінансова стратегія має бути зорієнтована на створенні умов для фінансової стійкості реального сектору, мінімізації бар'єрів для руху капіталу та координації монетарної і фіскальної політики.

Підсумовуючи зазначимо, що управління еко-індустріальними парками є базисом для формування дієвої системи національної екологічної безпеки. Системність адаптації міжнародного досвіду управління еко-індустріальними парками до українських реалій є важливою передумовою для формування дієвої системи національної екологічної безпеки. Для України розвиток індустріальних парків є стратегічним пріоритетом у межах післявоєнного відновлення та модернізації національної економіки [5].

[1] Summer Bae. Postcard Perspectives from the Asia-Pacific Region: Geopolitics & the Green Transition. April 20, 2026. URL: <https://cleantech.com/postcard-perspectives-from-the-asia-pacific-region-geopolitics-the-green-transition/>.

[2] Guihuan Yan, Yi Chen. The Impact of Financial Development on Industrial Upgrading Based on the Analysis of Intermediation Effect and Threshold Effect. Sustainability. 2023. Vol.15(10).8364. DOI: <https://doi.org/10.3390/su15108364>.

[3] The green transition and the macroeconomy: a monetary policy perspective. Network for Greening the Financial System Technical document. URL: https://www.ngfs.net/sites/default/files/medias/documents/ngfs_the-green-transition-and-the-macroeconomy.pdf.

[4] Industrial Policy Is Adapting to Crises, but Remains Hard to Implement Effectively. URL: <https://www.imf.org/en/blogs/articles/2026/05/28/industrial-policy-is-adapting-to-crises-but-remains->

hard-to-implement-effectively.

[5] Зроблено в Україні: в індустріальних парках на кінець 2025 року збудовано або будується 37 заводів.
URL: <https://me.gov.ua/News/Detail/b023320c-fc61-4e81-add5-d2ebfc78edd2?lang=uk-UA&title=ZroblenoVUkraini&showMenuTree=true>.

УДК 35:004.9:355.01(477)

**ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
УКРАЇНИ НА ЗАСАДАХ DIGITAL GOVERNANCE В УМОВАХ
ВІЙНИ**

**TRANSFORMATION OF UKRAINE'S PUBLIC ADMINISTRATION
SYSTEM BASED ON DIGITAL GOVERNANCE IN THE CONTEXT OF
WAR**

*канд. екон. наук О. В. Семенцова, докт. з держ. упр. Ю. О. Крихтіна
Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)*

*O. V. Sementsova, PhD (Econ.),
Yu. O. Krykhtina, D.Sc. in Public Administration
Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)*

Повномасштабна війна стала каталізатором прискореної цифрової трансформації системи публічного управління в Україні. В умовах воєнного стану цифрові технології перетворилися не лише на інструмент модернізації адміністративних процесів, а й на критично важливий механізм забезпечення безперервності функціонування державних інституцій, надання адміністративних послуг та підтримки стійкості суспільства. Це зумовило переосмислення традиційних підходів до публічного управління та актуалізувало потребу у формуванні адаптивної моделі цифрового врядування, здатної ефективно діяти в умовах кризових загроз.

Сучасні підходи до цифрового публічного управління базуються на концепції digital government, яка передбачає не лише автоматизацію окремих процедур, а комплексну трансформацію управлінських процесів, міжвідомчої взаємодії та механізмів прийняття рішень [1]. На відміну від електронного урядування, орієнтованого переважно на цифровізацію адміністративних послуг, цифрове врядування ґрунтується на використанні даних, інтеграції інформаційних систем та залученні громадян до управлінських процесів. Як підкреслює низка джерел [2-4], у контексті воєнного стану така модель набуває особливого значення, оскільки дозволяє забезпечити оперативність реагування органів влади, підтримувати функціонування державних сервісів та посилювати